

CODI DE VERIFICACIÓ	1R3W6I256C5G050513VK		
PROCEDIMENT	T430 Mocions dels grups municipals		
EXPEDIENT NÚM.	AJT/87939/2022	DOCUMENT NÚM.	919526/2022
ÀREA	Alcaldia-Presidència		
UNITAT	Secretaria General del Ple		

DILIGÈNCIA.-

El Ple, en la sessió AJT/PLE/10/2022 de 23 de novembre de 2022, **va aprovar**, amb el text que figura a continuació, **la moció** següent:

MOCIÓ COMMEMORACIÓ ANY NATIVITAT YARZA PLANAS.

Nativitat Yarza Planas va néixer a Valladolid l'any 1872. El 1876 es van desplaçar a Barcelona amb la família. El 1905 Yarza va cursar estudis de mestra a Osca i el 1906 va començar a exercir de mestra a diversos municipis com: Santa Margarida de Montbui, Pontons, Vilada, Malla, Saderra (Orís), Vilanova del Camí, Igualada, Ganesa, Cabrera de Mar, Candasnos (Aragó) i finalment, el 1930, va ser nomenada mestra en propietat de l'escola de Bellprat (Anoia).

Afiliada al Partit Republicà Radical Socialista, va ser membre de la Junta Directiva del Centre Radical Socialista del Districte IX de Barcelona i va participar en la creació del Centre Radical Socialista de Bellprat. Va ser també una de les fundadores de la Associació Femenina Republicana Victoria Kent a Barcelona (1931), l'objectiu de la qual era animar les dones a col·laborar amb la República.

A finals de 1933, la Nativitat Yarza va abandonar el Partit Republicà Radical Socialista i es va afiliar en Esquerra Republicana de Catalunya. Va encapçalar la candidatura a les eleccions municipals a Bellprat al gener de 1934, en les quals va ser triada alcaldessa el 14 de gener, i va ser nomenada la primera alcaldessa de Catalunya i de tot l'Estat espanyol triada per sufragi universal. A l'estiu del mateix any va ser traslladada a la plaça de mestra de La Pobla de Claramunt, municipi on va residir fins a l'inici de la guerra civil. El mes d'octubre del mateix any va ser cessada d'alcaldesa.

Durant la Guerra Civil, amb 63 anys, es va allistar i això la va portar a Aragó, va participar en la columna Barrio del Partit Socialista Unificat de Catalunya. Més tard, es va traslladar a Barcelona per integrar-se com a mestra del Consell de l'Escola Nova Unificada.

Després de la guerra es va exiliar a França i el 1940 la Comissió depuradora de Magisteri la va donar de baixa com a mestra. Va morir a Tolosa de Llenguadoc (França) el 1960, exiliada, pobra i sola.

Enguany, l'Institut Català de les Dones commemora el 150é aniversari del seu naixement. El nom de Nativitat Yarza Planas ha estat oblidat durant dècades. Però ara es rescata la seva memòria amb la celebració de l'Any Yarza.

Aquesta commemoració vol donar reconeixement a la dona, miliciana, mestra i política Nativitat Yarza Planas, la primera alcaldessa elegida democràticament de Catalunya i l'Estat Espanyol i dona que va ser depurada, com tantes altres, pel regim franquista que es va veure obligada a marxar a l'exili, d'on no va poder tornar mai.

Per tots aquests motius, el grup municipal d'Esquerra Republicana-AM proposa l'adopció dels següents ACORDS:

PRIMER.- Adherir-se a l'Any Nativitat Yarza Planas que commemora aquest 2022 l'Institut Català de les Dones.

SEGON.- Proposar a la comissió de nomenclàtor posar el nom de Nativitat Yarza Planas a un carrer, plaça, espai públic o espai municipal.

TERCER.- Fer una revisió del nomenclàtor per tal de corregir el possible biaix de gènere que s'estigui donant per tal d'equiparar el nombre de lloc públics amb noms d'homes al nom de dones.

QUART.- Realitzar una campanya per donar a conèixer la figura de Nativitat Yarza i d'altres dones del municipi que van tenir un paper rellevant durant la República per visibilitzar totes les aportacions que van realitzar moltes dones durant aquest període de la història.

CINQUÈ.- Traslladar aquests acords a les entitats de dones i feministes del municipi i a l'Institut Català de les Dones.